

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

IV. Utrum, & qua ratione Sacramenta nouæ legis gratiam conferant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

qua verborum transpositio, oratione eundem sensum retinente: si vox aliqua detrahatur, quæ non pertineat ad substantiam formæ: aut si verbum aliquod addatur, quod tamen illius sensum non evertat: item si consueta formæ verba mutantur in alia synonyma; dicuntur autem synonyma, quæ idem, non quomodocunque, sed eodem modo, id est tam explicitè & distinctè significant: si denique verba formæ corruptè proferantur, ita nihilominus ut tota illa oratio corruptis dictionibus constans, habita ratione materiæ cui applicatur & aliarum circumstantiarum, juxta communem hominum concipiendi modum, eundem in audientium animis sensum generet. In his omnibus & similibus casibus mutatio formæ censetur esse tantummodo accidentalis, ut docet S. Th. q. 68 a. 7. ad 3. & post illum Paludanus, Sotus & alij, quos citat & sequitur Laymanus tract. 1. de Sacram. in communi; cap. 4. Hæc autem mutatio accidentalis, quamvis (si advertenter & sine ulla rationabili causa fiat) ministrum peccati reum efficiat, ipsius tamen Sacramenti validitatem non impedit.

SECTIO IV.

Utrum, & qua ratione Sacramenta novæ legis gratiam conferant.

Quod spectat ad primam quæstionis propositæ partem, certum est ex fide, novæ legis Sacramenta gratiam conferre, quocunque modo illam conferant. Huic veritati oppositus olim fuit error Messalianorum, qui teste S. Damasceno lib. 5. de hæres. vim sanctificandi non tribuebant Sacramentis, sed solis precibus: à quo errore non longè absunt nostri temporis Hæretici, qui (ut observat Bellarminus tom. 3. lib. 2. c. 2.) gratiam, quæ in Sacramentorum susceptione recipitur, non eorum efficaciæ aut virtuti, sed soli suscipientium fidei adscribunt.

Refellit hunc error, & veritas nostræ fidei probatur.

A. 5.

ex

ex scriptura, cuius testimoniis variis expressè constat Baptismum, Pœnitentiam, Eucharistiam, Ordinem, & extremam Vnctionem gratiam conferre: unde sequitur, & alia Sacramenta eundem effectum habere, cum horum & illorum sit par ratio.

De Baptismo constat ex his verbis S. Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto &c.*, quibus regeneratio spiritualis, quæ per gratiam fit, aquæ Baptismali tantquam causa tribuitur.

De Pœnitentia S. Ioan. 20. *quorum remisistis peccata, remittuntur eis*: quibus significatur (ut declarat concil. Trid. Sess. 14. c. 1. & 3.) Sacerdotes in Sacramento Pœnitentiæ per absolutionem verè peccata remittere, ac proinde gratiam conferre.

De Eucharistia S. Ioan. 6. *qui manducat me, & ipse vivit propter me*, vita scilicet gratiæ.

De Ordine 2. ad Timoth. 1. *Admoneo te, ut resuscites gratiam Dei, quæ est in te per impositionem manuum mearum.*

De Extrema Vnctione denique S. Iacob. 5. *ungentes cum oleo in nomine Domini, &c. & si in peccatis sit, remittentur ei.* Vbi declaratur vis huius Sacramenti ad peccata remittenda, proindeque ad gratiam conferendam.

Probatur 2. ex Concil. Florent. in decreto Eugenii, & Tridentino Sess. 7. can. 6. & 7. ubi expressè definitur *Gratiam conferri per nova legis Sacramenta semper, & omnibus, quantum est ex parte Dei, si ritè ea suscipiant.*

Probatur 3. ex S. Aug. In Ps. 73. expressè asserente *Sacramenta novi testamenti dare salutem*: Et Chrysof. Homil. 6. ad pop. dicente *Deum per visibilia signa (Sacramenta scilicet) invisibilem largiri virtutem.*

Quod spectat ad secundam partem propositæ quæstionis, certum est etiam ex fide, Sacramenta novæ legis gratiam producere & conferre, non solam in quantum suscipientes ad aliquem actum fidei aut alium pium affectum objectivè excitant, ut dicunt Hæretici; sed propria virtute & efficacia, non quidem principaliter (quod solius Dei proprium est) sed instrumentaliter, & (ut loquuntur Doctores) ex opere operato.

Vt hæc veritas faciliùs intelligatur observandum est gratiam conferri ex opere operantis in aliquo Sacramento idem esse, atque conferri intuitu meriti ipsius operantis, seu illius qui est conficiens, vel administrans Sacramentum, aut illud suscipiens. Ex opere autem operato gratiam conferri idem esse, ac conferri gratiam præcisè vi ipsius operis operati, id est, facti, prout iuxta divinam institutionem faciendum est.

His observatis veritas nostræ assertionis probatur, & error oppositus refellitur 1. autoritate scripturarum quæ suprâ relatæ sunt, ex quibus satis apertè colligitur Sacramenta, efficacia aliqua & virtute sibi propria, proindeque ex opere operato remissionem peccatorum & gratiam conferre.

Probatur 2. autoritate Concilii Trid. Sess. 7. can. 8. *Si quis dixerit per ipsa nova legis Sacramenta non conferri gratiam ex opere operato, anathema sit.*

Probatur 3. autoritate S. August. c. 12. cont. Faust. ubi dicit vim Sacramentorum esse inenarrabilem; & cap. 16. *Sacramenta nova legis plurimum à legalibus distare, & esse virtute maiora, utilitate potiora: atqui virtus Sacramentorum, novæ legis nec esset inenarrabilis, nec maior aut potior virtute Sacramentorum antiquæ legis, si eo tantum modo gratiam conferrent, quo asserunt Hæretici.* Item S. Cypriani Ser. de Cœna Dom. ubi dicit: *Sacramentis inesse æterna vitæ effectum;* Et S. Bernardi in Ser. de eadem Cœna Domini: *Si quis vestrum (inquit) non tam sæpe modo, nec tam acerbos sentit iracundia motus, invidia, luxuria, aut caterorum huiusmodi; gratias agat corpori & sanguini Domini, quoniam virtus Sacramenti operatur in eo.*

Addimus Innocentium III. summum Pontificem, qui lib. 3. c. 5. de mysteriis Missæ dicit *Missæ sacrificium conferre gratiam, licet per malos ministros; quia, etiam si opus operans fortasse sit immundum ex parte ministrum, attamen opus operatum est semper mundum respectu Dei.*

Querunt Theologi, utrum Sacramenta novæ legis moraliter tantum an etiam physicè gratiam producant:

Résp.

Resp. 1. certum esse Sacramenta novæ legis semper esse causas morales gratiæ, quæ ex opere operato confertur digne suscipientibus; siquidem ad gratiam illam producendam & suscipientibus largiendam movent ipsi Deum gratiæ omnis authorem & largitorem, qui ideo gratiam illam tunc vult conferre, quia Sacramentum rectè perfectum & debitè susceptum est. Sunt autem causæ morales non quidem principales, sed tantum instrumentales; tum quia sic vocantur à Concil. Trid. Sess. 6. cap. 7. tum quia causa moralis principalis ipsius gratiæ est Passio Christi Domini (ut ibidem dicitur) in cuius solummodo virtute Sacramenta hunc suum effectum attingunt.

Resp. 2. probabilissimum esse Sacramenta novæ legis non tantum moraliter, sed etiam physicè gratiam producere. Ita Cajetanus disp. 9. de Sacram. Ser. 2. q. 62. a. 12. & 3. Alanus Cardinalis, & plures alij quos citat & sequitur Suares; Quibus etiam favere videtur S. Doctor; q. 62. a. 1. 2. & 3. & SS. Patres id satis aperte innuere videntur, cum modum illum, quo Sacramenta gratiam producunt, admirabilem aut inexplicabilem esse dicunt: ut S. Cyrillus Alexand. libr. 4. in S. Ioan. c. 24. ubi de Sacramentorum effectu loquens, *Quomodo autem [inquit] id fiat, nec mente intelligere nec lingua dicere possumus, sed silentio atque firma fide suscipimus*; Et S. August. tract. 80. in S. Ioan. *Vnde (inquit) tanta virtus aqua, ut corpus sanguis & cor abluat?* Atqui virtus illa Sacramentorum nec tanta esset, nec ineffabilis aut incomprehensibilis dici deberet, si moraliter tantum gratiam produceret: cum hæc moralis efficientia facile intelligi & explicari posset. Item S. Leo Papa Sermon. 5. de Nativitate, asserit *Virtutem Altissimi, qua fecit, ut Maria pareret Salvatorem, facere quoque ut regeneret unda credentem*: atqui Beatissima virgo non solum moraliter, sed etiam physicè ad Incarnationem Christi Domini concurrat: ergo, &c.

Hinc obiter colliges quanta sit Sacramentorum novæ legis excellentia & dignitas, quanta virtus & efficacia illis insit; proindeque quanti à nobis illa æstimari, qua reverentia tractari & suscipi oporteat, & quantæ Deo optimo maximo illorum auctori & largitori gratiæ debeatur.

SEC